

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ
& ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**

ΕΡΓΟ:

**«ΒΕΛΤΙΩΣΗ
ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΟΥ
ΣΥΝΟΡΙΑΚΟΥ
ΣΤΑΘΜΟΥ ΤΗΣ
ΔΟΪΡΑΝΗΣ»**

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ:

**Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΙΡΑ Διασυνοριακής
Συνεργασίας «Ελλάδα –
Πρώην Γιουγκοσλαβική
Δημοκρατία της
Μακεδονίας 2007-2013**

Το έργο συγχρηματοδοτείται από
την Ευρωπαϊκή Ένωση και από
Εθνικούς Πόρους των
συμμετεχουσών χωρών στο ΙΡΑ
Πρόγραμμα «Ελλάδα – πρώην
Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της
Μακεδονίας 2007-2013»

ΤΕΥΧΗ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ , ΙΟΥΝΙΟΣ 2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ Ε.Σ.Υ.

	Σελ.
Άρθρο 1ο : Αντικείμενο της εργολαβίας	1
Άρθρο 2ο : Αρχική συμβατική χρηματική αξία της εργολαβίας	1
Άρθρο 3ο : Συμβατικές τιμές της εργολαβίας	1
Άρθρο 4ο : Ισχύουσες διατάξεις	1
Άρθρο 5ο : Σειρά ισχύος τευχών και στοιχείων της Μελέτης	7
Άρθρο 6ο : Μελέτη των συνθηκών και όρων κατασκευής του έργου	8
Άρθρο 7ο : Προθεσμίες	8
Άρθρο 8ο : Υπέρβαση προθεσμιών - Ποινικές ρήτρες	9
Άρθρο 9ο : Χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου - Μηχανικός εξοπλισμός	10
Άρθρο 10ο: Πρόγραμμα Ποιότητας Εργου (Π.Π.Ε.)	12
Άρθρο 11ο: Προσωπικό αναδόχου - Διεύθυνση των Εργων από τον Ανάδοχο	12
Άρθρο 12ο: Αναθεώρηση τιμών	13
Άρθρο 13ο: Αυξομειώσεις εργασιών - Νέες εργασίες -	13
Άρθρο 14ο: Εργολαβικά ποσοστά - Επιβαρύνσεις	13
Άρθρο 15ο: Καταμέτρηση αφανών εργασιών	14
Άρθρο 16ο: Επιμέτρηση εργασιών	14
Άρθρο 17ο: Προκαταβολή	14
Άρθρο 18ο: Πιστοποιήσεις - Εντολές πληρωμών	14
Άρθρο 19ο: Αρτιότητα των κατασκευών - Μελέτη του έργου - Τροποποιήσεις Μελέτης	14
Άρθρο 20ο: Ποιότητα και προέλευση υλικών και έτοιμων ή ημικατεργασμένων προϊόντων - Ελαττώματα - Παράλειψη συντήρησης	15
Άρθρο 21ο: Ποιότητα και τρόπος εκτέλεσης των εργασιών - Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης	16
Άρθρο 22ο: Ημερολόγιο έργου -Λοιπές υποχρεώσεις	16
Άρθρο 23ο: Ευθύνη του αναδόχου για την εφαρμογή της μελέτης και για την ποιότητα του έργου	18
Άρθρο 24ο: Αρχαιότητες	18
Άρθρο 25ο: Προστασία Περιβάλλοντος	19

	Σελ.
Άρθρο 26ο: Προσωρινή και οριστική παραλαβή - Βεβαίωση περάτωσης εργασιών- Διοικητική παραλαβή	19
Άρθρο 27ο: Δοκιμές εγκαταστάσεων	19
Άρθρο 28ο: Κατασκευαστικά σχέδια (σχέδια «ως κατασκευάσθηκε» as built) - Λήψη φωτογραφιών	20
Άρθρο 29ο: Εργασίες που εκτελούνται από την Υπηρεσία ή άλλους αναδόχους - Φθορές από εγκαταστάσεις και από τον ανάδοχο	21
Άρθρο 30ο: Σκυροδέματα	22
Άρθρο 31ο: Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις - Οδοποιία	22
Άρθρο 32ο: Χρήση έργου ή τμήματός του πριν από την αποπεράτωση	22
Άρθρο 33ο: Σύνδεση με δίκτυα Ο.Κ.Ω.	23
Άρθρο 34ο: Εξυπηρέτηση μεταφοράς υπαλλήλων της Υπηρεσίας Επίβλεψης	23
Άρθρο 35ο: Εξυπηρέτηση Οργανισμών και Επιχειρήσεων Κοινής Ωφέλειας (Ο.Κ.Ω.)	23
Άρθρο 36ο: Καθαρισμός κατασκευών - εργοταξίων - εγκαταστάσεων	23
Άρθρο 37ο: Γενικές υποχρεώσεις του αναδόχου	24
Άρθρο 38ο: Βλάβες στα έργα -Αναγνώριση αποζημιώσεων	25
Άρθρο 39: Τήρηση κανόνων ασφαλείας και υγείας στο έργο	26

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Αντικείμενο της παρούσας **Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.)** είναι η διατύπωση των γενικών και ειδικών όρων, σύμφωνα με τους οποίους πρόκειται να πραγματοποιηθεί το έργο της επικεφαλίδας, σε συνδυασμό με τους υπόλοιπους όρους της Διακήρυξης Δημοπρασίας και των λοιπών τευχών δημοπράτησης, όπως αναλύονται και με τη σειρά ισχύος που ορίζονται στο αντίστοιχο άρθρο της Διακήρυξης.

Ο όρος “πραγματοποίηση του έργου” περιλαμβάνει την εκτέλεση όλων των απαιτούμενων εργασιών για την ολοκλήρωση και τη πλήρη λειτουργία του έργου, την έκδοση των απαιτούμενων εγκρίσεων από οποιοδήποτε Δημόσιο Οργανισμό ή Ν.Π.Δ.Δ. ή Ο.Τ.Α. σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία για το συγκεκριμένο έργο.

Άρθρο 1ο: Αντικείμενο της εργολαβίας

- 1.1 **Αντικείμενο της παρούσας εργολαβίας είναι η εκτέλεση του έργου : "Βελτίωση των υποδομών του συνοριακού σταθμού της Δοϊράνης".**
- 1.2 **Τα είδη και οι ποσότητες όλων των εργασιών του έργου περιέχονται στον προϋπολογισμό της μελέτης που ανέρχεται στο ποσό των 636.345,87 € με την αναθεώρηση, το εργολαβικό όφελος και τον Φ.Π.Α.**
- 1.3 **Ο Ανάδοχος του έργου είναι υποχρεωμένος να μεριμνήσει για την έκδοση της κάθε απαραίτητης κατά το νόμο άδειας για την εκτέλεση όλων των εργασιών, (άδεια εργασιών μικρής κλίμακας, εργασίες με 48ωρη ενημέρωση, διαδικασία υπαγωγής του Ν. 4178/2013 περί αντιμετώπισης αυθαίρετης δόμησης, κλπ), καθιστάμενος ουσιαστικά και αποκλειστικά υπεύθυνος για κάθε παράβαση των διατάξεων που ισχύουν για την εκτέλεση των εργασιών.**

Άρθρο 2ο: Αρχική συμβατική χρηματική αξία της εργολαβίας

- 2.1 Η αρχική συμβατική χρηματική αξία της εργολαβίας είναι το συνολικό ποσό του Προϋπολογισμού προσφοράς του αναδόχου (Σ.Π.) μειωμένο κατά το ποσοστό της μέσης έκπτωσης.

Άρθρο 3ο: Συμβατικές τιμές της εργολαβίας

- 3.1 Συμβατικές τιμές της εργολαβίας είναι οι τιμές μονάδας του Τιμολογίου της μελέτης, μειωμένες κατά το αντίστοιχο ποσοστό έκπτωσης, που προσέφερε ο ανάδοχος στην προσφορά ποσοστών έκπτωσης, και αυξημένες κατά το εργολαβικό ποσοστό για γενικά έξοδα και για όφελος του αναδόχου.

Άρθρο 4ο: Ισχύουσες διατάξεις

Για το έργο αυτό ισχύουν οι παρακάτω τεχνικές προδιαγραφές, κανονισμοί και ειδικές διατάξεις:

- 4.1 Η υπ' αρ. **ΔΙΠΑΔ/ΟΙΚ/273/17-7-2012** απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης , Ανταγωνιστικότητας , Υποδομών , Μεταφορών & Δικτύων με θέμα "**Έγκριση τετρακοσίων σαράντα (440) Ελληνικών Τεχνικών Προδιαγραφών (ΕΤΕΠ), με υποχρεωτική εφαρμογή σε όλα τα Δημόσια έργα.**" και η συνοδευτική εγκύκλιος 26/ΔΙΠΑΔ/ ΟΙΚ/356/4-10-2012.
- 4.2 Η με αρ. Πρωτ. ΔΙΠΑΔ/ οικ./369/15-10-2012 Εγκύκλιος 27 του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων
- 4.3 Η Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Τ.Σ.Υ.) για έργα Οδοποιίας ,που εγκρίθηκε με την Δ17α/01/93/ΦΝ437/1.10.2004 (ΦΕΚ 1556Β'/18.10.2004) απόφαση ΥΠΠΕΧΟΔΕ και η οποία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας Ε.Σ.Υ. και συμβατικό τεύχος της εργολαβίας.
- 4.4 Ο ΕΛΟΤ EN 197-1 «Τσιμέντο-Μέρος 1: Σύνθεση, προδιαγραφές και κριτήρια συμμόρφωσης για τα κοινά τσιμέντα»(Κ.Υ.Α. 16462/29 της 11.7.2001 -ΦΕΚ 917Β'/17.7.2001).
- 4.5 Οι όροι για την εκτέλεση εδαφοτεχνικών ερευνών, έκδοσης 1966 της τ. Δ/νσης Δ2 του ΥΠ.Δ.Ε. όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν μεταγενέστερα.
- 4.6 Για οποιοδήποτε υλικό, κατασκευή, ποιοτικό έλεγχο (διαδικασίες / μεθόδους / δοκιμές κλπ) που δεν καλύπτονται από τους προαναφερθέντες κανονισμούς και προδιαγραφές και τους λοιπούς όρους δημοπράτησης, καθώς και τα άρθρα της Τ.Σ.Υ., θα εφαρμόζονται: Τα «Ευρωπαϊκά Πρότυπα»(ΕΤ) που έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (CEN) ή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ηλεκτρονικής Τυποποίησης (CENELEC) ως «Ευρωπαϊκά Πρότυπα CEN» ή ως «Κείμενα εναρμόνισης (HD)", σύμφωνα με τους κοινούς κανόνες των οργανισμών αυτών. Συμπληρωματικά προς τα ανωτέρω και κατά σειράν ισχύος θα εφαρμόζονται:
  - α. Οι Κοινές Τεχνικές Προδιαγραφές ,ήτοι εκείνες που έχουν εκπονηθεί με διαδικασία αναγνωρισμένη από τα κράτη -μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με σκοπό την εξασφάλιση της ενιαίας εφαρμογής σε όλα τα κράτη -μέλη και έχουν δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.
  - β. Οι «Ευρωπαϊκές Τεχνικές Εγκρίσεις»(ΕΤΕ) που είναι οι ευνοϊκές τεχνικές εκτιμήσεις της καταλληλότητας ενός προϊόντος για χρήση, με γνώμονα την ικανοποίηση των βασικών απαιτήσεων για τις κατασκευές ,με βάση τα εγγενή χαρακτηριστικά του προϊόντος και τους τιθέμενους όρους εφαρμογής και χρήσης του. Τέτοιες ΕΤΕ χορηγούνται από τον οργανισμό που είναι αναγνωρισμένος για τον σκοπό αυτό από το εκάστοτε κράτος -μέλος.
  - γ. Οι Πρότυπες Τεχνικές Προδιαγραφές (ΠΤΠ) του Ελληνικού Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Υ.ΠΕ.ΧΟ.Δ.Ε) ή του προγενέστερου Υπουργείου Δημοσίων Εργων (Υ.Δ.Ε) καθ' ό μέρος αυτές δεν αντιβαίνουν στην Κοινοτική Νομοθεσία και τις προβλέψεις της ΤΣΥ(Οι προσωρινές πρότυπες τεχνικές προδιαγραφές έργων οδοποιίας που δεν καταργήθηκαν

(κωδικοποίηση 1964) της τ.Δ/νσης Γ3β του ΥΠ.Δ.Ε., Οι πρότυπες τεχνικές προδιαγραφές (ΠΤΠ) έργων οδοποιίας, έκδοσης 1966 και μετά, της τ.Δ/νσης Γ3β του ΥΠ.Δ.Ε., Οι τεχνικές προδιαγραφές για προμήθεια συρματοπλεγμάτων και συρμάτων ραφής, έκδοσης 1973, της τ.Δ/νσης Δ4δ του ΥΠ.Δ.Ε., καθώς και η έντυπη Συγγραφή Υποχρεώσεων και οι τεχνικές προδιαγραφές, έκδοσης 1959, της Τ.Δ/νσης Μελετών (Δ2) της Υπηρεσίας Υδραυλικών Εργων του ΥΠ.Δ.Ε., για τις φάτνες από συρματοπλέγμα κ.ο.κ.).

δ. Συμπληρωματικά προς τα παραπάνω, θα εφαρμόζονται οι προδιαγραφές ΕΛΟΤ (Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης) και σε συμπλήρωση αυτών οι Προδιαγραφές ISO (International Standards Organization) και σε συμπλήρωση αυτών οι ASTM των ΗΠΑ.

- 4.7 Τα συμβατικά στοιχεία (τεύχη, σχέδια κ.λ.π.) του άρθρου 5 της παρούσας.
- 4.8 Το ΠΔ 778/80 (ΦΕΚ 193Α) περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών.
- 4.9 Το Π.Δ. 447/75 (ΦΕΚ 142Α) περί ασφάλειας των σε οικοδομικές εργασίες ασχολουμένων μισθωτών.
- 4.10 Το Π.Δ. 1073/81(ΦΕΚ 260Α) περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών σε εργοτάξια οικοδομών κ.λ.π.
- 4.11 Τον Ν. 1430/84 (ΦΕΚ 49Α) Κυρώσεις της διεθνούς σύμβασης εργασίας που αφορά στις διατάξεις ασφαλείας στην οικοδομή , βιομηχανία κλπ.
- 4.12 Τον Ν. 1568/85 (ΦΕΚ 177Α) για την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων.
- 4.13 Το Π.Δ. 305/96 (ΦΕΚ 21Α) ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/Ε.Ο.Κ.
- 4.14 Η 433/19.09.2000 (ΦΕΚ 1176Β/22.09.2000) Απόφαση ΥΠΕΧΟΔΕ καθιέρωση του φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) ως απαραίτητου στοιχείου για την προσωρινή και οριστική παραλαβή κάθε Δημοσίου Έργου.
- 4.15 Ο Κανονισμός τεχνολογίας σκυροδέματος που εγκρίθηκε με την αρ. πρωτ.. Δ14/19164/28.3.97 απόφαση του Υ.ΠΕ.ΧΟ.Δ.Ε. όπως ισχύει μετά τη δημοσίευση της με αρ. Δ14/50504/12.4.2002 κοινής απόφασης των υπουργών Υ.ΠΕ.ΧΟ.Δ.Ε. και Ανάπτυξης (ΦΕΚ 537/Β/1.5.2002).
- 4.16 Ο Ελληνικός Κανονισμός για τη Μελέτη και Κατασκευή Έργων από Οπλισμένο Σκυρόδεμα (ΕΚΩΣ 2000), που εγκρίθηκε με την Δ17α/116/4/Φ.Ν.429/18.10.2000 (ΦΕΚ 1329Β'/6.11/2000) απόφαση ΥΠΠΕΧΟΔΕ, όπως ισχύει σήμερα.
- 4.17 Ο Ελληνικός Αντισεισμικός Κανονισμός-Έκδοση 2000 (ΕΑΚ 2000), που εγκρίθηκε με την Δ17α/141/3/ΦΝ 275/15.12.1999 (ΦΕΚ 2184Β'/20.12.1999) απόφαση ΥΠΠΕΧΟΔΕ, όπως ισχύει σήμερα.
- 4.18 Ο Κανονισμός Τεχνολογίας Χάλυβος (ΚΤΧ) Οπλισμού Σκυροδέματος, που εγκρίθηκε με την Δ14/36010/29.2.2000 (ΦΕΚ 381Β'/24.3.2000) Απόφαση ΥΠΠΕΧΟΔΕ, όπως ισχύει σήμερα.

- 4.19 Το Β.Δ. της 18.2.54 "Περί κανονισμών δια την μελέτη και Εκτέλεση Οικοδομικών Έργων εξ Οπλισμένου Σκυροδέματος"
- 4.20 Ο Ελληνικός Κανονισμός για την μελέτη και κατασκευή έργων από σκυρόδεμα 2000 (ΦΕΚ 1329/Β/6-11-2000).
- 4.21 Ο Γενικός Οικοδομικός, ο Κτιριοδομικός Κανονισμός και τα διατάγματα δόμησης εκτός και εντός σχεδίου.
- 4.22 Οι κανονισμοί εγκαταστάσεων και θερμομονώσεως κτιρίων.
- 4.23 Οι διατάξεις της Δ.Ε.Η.
- 4.24 Οι τοπικές δεσμεύσεις (Αρχαιολογική, Δασική Υπηρεσία, γειτνίαση με αγωγούς και κολώνες της Δ.Ε.Η. κ.λ.π.)
- 4.25 Η εγκύκλιος Ε23/31.08.2001 περί κανονισμού Διασφάλισης Ποιότητας Δημοσίων Έργων κλπ.
- 4.26 Ο Ευρωκώδικας 3 για τη μελέτη και κατασκευή δομικών έργων από χάλυβα, σύμφωνα με την αρ. Δ11β/031/9-5-1996(ΦΕΚ 383 Β'/24-5-1996) απόφαση ΥΠΕΧΟΔΕ.
- 4.27 Ο Κανονισμός Φορτίσεων Δομικών Έργων που ακολουθεί το Β.Δ. της 10/31-12-45 (ΦΕΚ 117Α'/46).
- 4.28 Η ΔΙΠΑΔ /οικ /889/27-11-2002 (ΦΕΚ 16 Β'/14-1-2003).
- 4.29 Ο Νόμος 1650/1986 "Για την προστασία του περιβάλλοντος"(ΦΕΚ 160Α'/16-10-86), όπως ισχύει σήμερα μετά την τροποποίησή του με τον Ν.3010/2002(ΦΕΚ 91Α'/25-4-2002), οι σχετικές υπουργικές αποφάσεις που εκδόθηκαν σε εφαρμογή του , καθώς και οι σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος εγκύκλιοι κλπ. του ΥΠΕΧΟΔΕ (Εγκ. Α213/5-12-75 κλπ.).
- 4.30 Οποιοδήποτε άλλοι Κανονισμοί, Τεχνικές Προδιαγραφές και Ειδικές Διατάξεις, καθώς και Εγκύκλιοι, Οδηγίες, Διαταγές και Αποφάσεις του ΥΠΕΧΟΔΕ που δεν αναφέρονται ρητώς προηγουμένως, αλλά άπτονται του αντικειμένου του υπόψη έργου.

Άρθρο 5ο: Σειρά ισχύος τευχών και στοιχείων της Μελέτης

- 5.1 Τα τεύχη και τα λοιπά στοιχεία μελέτης και δημοπράτησης αλληλοσυμπληρώνονται, είναι δε κατά σειρά ισχύος τους (σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ των όρων που περιέχουν) τα παρακάτω:
  - 5.1.1 Το Συμφωνητικό
  - 5.1.2 Η Διακήρυξη της δημοπρασίας
  - 5.1.3 Το Έντυπο Προσφοράς (στο οποίο περιλαμβάνεται ο συνοπτικός προϋπολογισμός μελέτης και στο οποίο συμπληρώνεται ο προϋπολογισμός προσφοράς).
  - 5.1.4 Το Τιμολόγιο Μελέτης.
  - 5.1.5 Η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων.
  - 5.1.6 Οι Τεχνικές Προδιαγραφές και τα Παραρτήματά τους, Τ.Σ.Υ.
  - 5.1.7 Η Τεχνική Περιγραφή.
  - 5.1.8 Ο Προϋπολογισμός Μελέτης.
  - 5.1.9 Οι εγκεκριμένες Τεχνικές Μελέτες Εφαρμογής του έργου.

5.1.10 Το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου και το Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου (Π.Π.Ε.), όπως τελικά θα εγκριθεί από την Υπηρεσία (άρθρο 46 Ν.3669/08).

5.1.11 Επίσης συμβατική ισχύ έχουν, επόμενες των αναφερόμενων στην προηγούμενη παράγραφο, επειδή είναι δημοσιευμένα κείμενα :

- (1) Τα εγκεκριμένα ενιαία Τιμολόγια του άρθρου 8 του Ν.3263/2004.
- (2) Οι Ευρωκώδικες.
- (3) Οι εγκεκριμένες Ελληνικές Τεχνικές Προδιαγραφές (Ε.Τ.Ε.Λ) σύμφωνα με την υπ' αριθμ. ΔΙΠΑΔ/ΟΙΚ/273/17-7-2012 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.
- (4) Οι προδιαγραφές ΕΛ.Ο.Τ. και Ι.Σ.Ο.

5.2 Σε περίπτωση ασυμφωνίας των συμβατικών στοιχείων των παραγράφων 5.1.4, 5.1.7 και 5.1.9, η τελική επιλογή θα ανήκει στον Εργοδότη και ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συμμορφωθεί αναντίρρηση σ' αυτήν, χωρίς να δικαιούται να προβάλει οποιαδήποτε απαίτηση για αποζημίωση από αυτήν την αιτία.

Άρθρο 6ο: Μελέτη των συνθηκών και όρων κατασκευής του έργου

- 6.1 Η υποβολή προσφοράς στη δημοπρασία αποτελεί αμάχητο τεκμήριο ότι ο ανάδοχος :
- 6.1.1 Έχει επισκεφθεί και ελέγξει την τοποθεσία, τη διαμόρφωση και τη φύση του εδάφους του γηπέδου του έργου και έχει λάβει πλήρη γνώση των γενικών, ειδικών και τοπικών συνθηκών κατασκευής του.
  - 6.1.2 Έχει μελετήσει με κάθε προσοχή τα σχέδια της εγκεκριμένης μελέτης εφαρμογής και τα τεύχη μελέτης και δημοπράτησης του έργου και ότι θα συμμορφωθεί απόλυτα με αυτά για την εκτέλεση των εργασιών κατασκευής του.
  - 6.1.3 Αναλαμβάνει να εκτελέσει όλες τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τις παραπάνω ειδικές συνθήκες και όρους κατασκευής του έργου και ότι δεν απαλλάσσεται από την ευθύνη που έχει για την πλήρη συμμόρφωσή του προς τις συμβατικές του υποχρεώσεις, αν παρέλειψε να ενημερωθεί με κάθε δυνατή λεπτομέρεια ή να ζητήσει κάθε πληροφορία, που έχει σχέση με τη μελέτη των συνθηκών κατασκευής του έργου γενικά.

Άρθρο 7ο: Προθεσμίες

- 7.1 Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να κατασκευάσει και να αποπερατώσει το έργο μέσα σε συνολική προθεσμία **τεσσάρων (4) μηνών και επτά (7) ημερών** από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης.

- 7.2 Η έναρξη των εργασιών από μέρους του Αναδόχου δεν μπορεί να καθυστερήσει πέραν των 30 ημερών από την έναρξη της συμβατικής προθεσμίας.
- 7.3 Η προτεραιότητα εκτέλεσης των εργασιών κατά ολοκληρωμένα τμήματα θα καθορισθεί με την έγκριση του χρονοδιαγράμματος κατασκευής του έργου.
- 7.4 Μέσα στο πλαίσιο της παραπάνω συνολικής προθεσμίας ορίζονται οι παρακάτω ενδεικτικές τμηματικές προθεσμίες (στάδια), μέσα στις οποίες θα πρέπει να αποπερατωθούν τουλάχιστον οι παρακάτω αναφερόμενες αντιστοίχως εργασίες.
- α. Πρώτη ενδεικτική τμηματική προθεσμία: Ένας (1) μήνας από την υπογραφή της σύμβασης.
- Χωματουργικές εργασίες, Κατασκευές από σκυρόδεμα.
- β. Δεύτερη ενδεικτική τμηματική προθεσμία: Δύο (2) μήνες από την υπογραφή της σύμβασης.
- Οπτοπλινθοδομές.
- γ. Τρίτη ενδεικτική τμηματική προθεσμία: Τρεις (3) μήνες από την υπογραφή της σύμβασης.
- Σωληνώσεις Η/Μ εγκαταστάσεων, Επιχρίσματα-επιστεγάσεις.
- δ. Τέταρτη ενδεικτική τμηματική προθεσμία: Τέσσερις (4) μήνες από την υπογραφή της σύμβασης.
- Επισκευές, επιστρώσεις, επενδύσεις, οδοποιία.

Άρθρο 8ο: Υπέρβαση προθεσμιών - Ποινικές ρήτρες

- 8.1 Στην περίπτωση που γίνει υπέρβαση της συνολικής συμβατικής προθεσμίας ή των τυχόν τμηματικών προθεσμιών κατασκευής του έργου επιβάλλονται στον Ανάδοχο ποινικές ρήτρες και λοιπές κυρώσεις σύμφωνα με το άρθρο 49 του Ν.3669/2008, παρ. 2, ήτοι για κάθε μέρα υπαιτίας από μέρους της υπέρβασης της συνολικής προθεσμίας ορίζεται ποινική ρήτρα δέκα πέντε τοις εκατό (15%) της μέσης ημερησίας αξίας του έργου και επιβάλλεται για αριθμό ημερών ίσο με το είκοσι τοις εκατό (20%) της προβλεπόμενης από τη σύμβαση αρχικής συνολικής προθεσμίας. Για τις επόμενες ημέρες μέχρι ακόμα δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της αρχικής συνολικής προθεσμίας η ποινική ρήτρα για κάθε ημέρα ορίζεται σε είκοσι τοις εκατό (20%) της μέσης ημερησίας αξίας του έργου. Ως μέση ημερήσια αξία νοείται το πηλίκο του συνολικού χρηματικού ποσού της σύμβασης, μαζί με το ποσό των τυχόν συμπληρωματικών συμβάσεων και χωρίς την αναθεώρηση και το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α), προς τη συνολική προθεσμία του έργου. Οι ποινικές ρήτρες που επιβάλλονται για την υπέρβαση της συνολικής προθεσμίας δεν επιτρέπεται να υπερβούν συνολικά ποσοστό έξι τοις εκατό (6%) του συνολικού ποσού της σύμβασης, χωρίς Φ.Π.Α.
- 8.2 Στην περίπτωση υπέρβασης των ενδεικτικών τμηματικών προθεσμιών επιβάλλεται στον Ανάδοχο ποινική ρήτρα ανά ημέρα υπαιτίας υπέρβασης ίση με το 1/10000 του

συνολικού ποσού της σύμβασης για αριθμό ημερών ίσο με το τριάντα τοις εκατό (30%) της κάθε μιας προβλεπόμενης στη σύμβαση ενδεικτικής τμηματικής προθεσμίας.

Στην περίπτωση υπέρβασης των αποκλειστικών τμηματικών προθεσμιών επιβάλλεται στον ανάδοχο ποινική ρήτρα ίσης με το 1/10000 του συνολικού ποσού της σύμβασης για αριθμό ημερών ίσο με το τριάντα τοις εκατό (30%) της κάθε μιας αποκλειστικής τμηματικής προθεσμίας.

Σε κάθε περίπτωση το συνολικό ποσό της ποινικής ρήτρας για υπέρβαση των τμηματικών προθεσμιών δεν μπορεί να ξεπεράσει σε ποσοστό το τρία τοις εκατό (3%) του συνολικού ποσού της σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α

Άρθρο 9ο: Χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου - Μηχανικός εξοπλισμός

9.1 Ο ανάδοχος με βάση την ολική προθεσμία, συντάσσει και υποβάλλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης, το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου. Το χρονοδιάγραμμα αναλύει ανά μονάδα χρόνου και πάντως ανά ημερολογιακή εβδομάδα τις εργασίες που προβλέπεται να εκτελεσθούν. Το χρονοδιάγραμμα περιλαμβάνει την πιο πάνω χρονική ανάλυση των ποσοτήτων ανά εργασία ή ομάδα εργασιών και συνοδεύεται από γραμμικό διάγραμμα και σχετική έκθεση. Η Υπηρεσία μπορεί να ζητήσει τη σύνταξη χρονοδιαγράμματος με τη μέθοδο της δικτυωτής ανάλυσης.

9.2 Το χρονοδιάγραμμα θα συνοδεύεται από έκθεση, όπου θα περιγράφονται αναλυτικά οι δραστηριότητες, τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν και οι αποδόσεις τους, οι υπεύθυνοι και ο αριθμός των εργατών κ.λπ., για τις κύριες δραστηριότητες, έτσι που να εδραιώσουν συγκεκριμένα την αξιοπιστία των προτάσεων. Σαν τέτοιες κύριες δραστηριότητες αναφέρονται:

α. Οι προεργασίες (τυχόν αντιστηρίξεις κλπ)

β. Η κατασκευή του φέροντα οργανισμού.

γ. Οι υπόλοιπες οικοδομικές εργασίες και μονώσεις.

δ. Οι ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις.

ε. Οι εργασίες επισκευής της οδού.

Στο χρονοδιάγραμμα θα περιλαμβάνεται με κάθε λεπτομέρεια το προτεινόμενο πρόγραμμα ενεργειών, που θα αναφέρεται τόσο στην αγορά και παράδοση υλικών και στην προσκόμιση μηχανικού εξοπλισμού, όσο και στην οργάνωση της κατασκευής και στην κατανομή του προσωπικού που απαιτείται να απασχολείται σε κάθε περίπτωση. Ειδικότερα θα περιλαμβάνει:

9.2.1 Λεπτομερή πίνακα του συνόλου των δραστηριοτήτων εκτέλεσης του Έργου, δραστηριοτήτων υπευθυνότητας του Αναδόχου, του Κυρίου του Έργου και κάθε φορέα που εμπλέκεται με την εκτέλεση του έργου (η έννοια του φορέα περιλαμβάνει τον Εργοδότη, κάθε Δημόσια ή Δημοτική Αρχή, τις Εταιρείες ΔΕΗ, ΟΤΕ, Ανάδοχο άλλων εργασιών για το ίδιο έργο, κ.λπ.).

Στον πίνακα θα χαρακτηρίζεται ο υπεύθυνος της εκτέλεσης της δραστηριότητας, καθώς και η διάρκεια εκτέλεσης που θα έχει εκτιμηθεί για κάθε δραστηριότητα.

Εφιστάται η προσοχή του Αναδόχου στο ότι η διάρκεια εκτέλεσης των δραστηριοτήτων από άλλους φορείς εκτός του Αναδόχου θα πρέπει να είναι ρεαλιστική και να έχει περιθώρια (καθορισμός min-max). Επίσης ο Ανάδοχος οφείλει να αιτιολογήσει πλήρως τις προβλεπόμενες για τον εαυτό του και κατά δραστηριότητα χρονικές διάρκειες, αναλύοντας την κατά μονάδα χρόνου (ημέρα) παραγωγική ή κατασκευαστική του δυνατότητα στις επιμέρους εργασίες και προεργασίες του Έργου. Επίσης θα διευκρινίζει τον τρόπο επίτευξης των προθεσμιών, σε συνδυασμό με τη στρατηγική κατασκευής που θα ακολουθήσει και τα μέσα παραγωγής.

9.2.2 Γραμμικό Διάγραμμα (GANTT) που προκύπτει από τα προηγούμενα ή διάγραμμα με τη μέθοδο της δικτυωτής ανάλυσης (PERT), εφόσον το κρίνει αναγκαίο η Διευθύνουσα Υπηρεσία.

9.2.3 Πίνακα του προσωπικού του Αναδόχου που έχει υποχρέωση να έχει στη διάθεση του Έργου, σε συσχετισμό με το Γραμμικό Διάγραμμα (GANTT) ή με το διάγραμμα της μεθόδου PERT.

9.3 Η Διευθύνουσα Υπηρεσία εγκρίνει το χρονοδιάγραμμα και μπορεί να τροποποιήσει τις προτάσεις του αναδόχου σχετικά με τη σειρά και τη διάρκεια κατασκευής των έργων ανάλογα με τις δυνατότητες χρονικής κλιμάκωσης των πιστώσεων, μέσα στα όρια των συμβατικών προθεσμιών. Η έγκριση γίνεται σε είκοσι (20) μέρες από την υποβολή του χρονοδιαγράμματος. Αν η έγκριση δεν γίνει μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, ή αν μέσα στην προθεσμία αυτή δεν ζητήσει γραπτά η Διευθύνουσα Υπηρεσία διευκρινίσεις ή αναμορφώσεις ή συμπληρώσεις, το χρονοδιάγραμμα θεωρείται ότι έχει εγκριθεί. Το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα αποτελεί το Αναλυτικό Πρόγραμμα Κατασκευής του έργου, όπως αυτό περιγράφεται στο άρθρο 6 της Γενικής Συγγραφής Υποχρεώσεων, και μαζί με τον Πίνακα Τμηματικών Προθεσμιών αποτελούν συμβατικά στοιχεία.

9.4 Αναπροσαρμογές του χρονοδιαγράμματος εγκρίνονται όπως προβλέπει το άρθρο 46 του Ν.3669/08.

9.5 Ο ανάδοχος υποχρεούται με δαπάνη του να παρακολουθεί ανελλιπώς την εφαρμογή του χρονοδιαγράμματος και να το αναπροσαρμόζει κάθε μήνα, στην περίπτωση που κάποια εργασία ξέφυγε από αυτό, ούτως ώστε να τηρηθεί τελικά πιστά η συνολική προθεσμία αποπεράτωσης του όλου έργου.

Η τήρηση του χρονοδιαγράμματος κατασκευής του έργου που είναι από τις πιο βασικές υποχρεώσεις του αναδόχου, θα παρακολουθείται ανελλιπώς και αυστηρά από την Επίβλεψη και σε περίπτωση καθυστέρησης ο ανάδοχος μπορεί να κηρυχθεί έκπτωτος, ύστερα από ειδική πρόσκληση της Διευθύνουσας το έργο Υπηρεσίας.

Επίσης έκπτωτος μπορεί να κηρυχθεί ο ανάδοχος αν δεν συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις του για την υποβολή του χρονοδιαγράμματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και γενικότερα για τη μη τήρηση των συμβατικών του υποχρεώσεων και τη μη συμμόρφωσή του προς τις, σύμφωνα με τη σύμβαση, έγγραφες εντολές της Υπηρεσίας.

- 9.6. Από την οπωσδήποτε κατά τα παραπάνω οριστικοποίηση του Προγράμματος, ο Ανάδοχος οφείλει κατά το πρώτο πενήνήμερο κάθε μήνα, να υποβάλει στην Επίβλεψη εις τριπλούν την Έκθεση Προόδου του Έργου που θα συνοδεύεται από τα εξής.
- α. Χρονοδιάγραμμα GANTT (ή PERT κατά περίπτωση) ενημερωμένο με τα στοιχεία φυσικής προόδου του Έργου του τελευταίου μήνα.
- β. Αντίγραφο του αρχικού πίνακα δραστηριοτήτων με προσθήκη, στην ειδική στήλη παρατηρήσεων, των μεταβολών που οι αρχικές προβλέψεις έχουν υποστεί, δηλαδή μέρος που έχει εκτελεσθεί ανακεφαλαιωτικά, υπολειπόμενο μέρος, ενδεχόμενη μεταβολή ρυθμού κ.λπ.
- 9.7. Παράλειψη υποβολής ή πλημμελής σύνταξη των παραπάνω συνεπάγεται :
- α. Ποινική ρήτρα με βάση το άρθρο 40 του Ν. 3669/2008 για κάθε φορά που θα παρατηρείται τέτοια ασυνέπεια.
- β. Καταλογισμό των δαπανών εκτέλεσης της εργασίας αυτής από τρίτους, με απόφαση της
- Διευθύνουσας το Έργο Υπηρεσίας, στον Ανάδοχο.
- 9.8 Τα παραπάνω στοιχεία (μηνιαίες υποβολές) είναι βοηθητικά του ελέγχου της πορείας των εργασιών του Αναδόχου και της σύγκρισης προς την επιβαλλόμενη πορεία για την άρτια και έγκαιρη αποπεράτωση του Έργου. Επίσης τα παραπάνω είναι στοιχεία που δεσμεύουν τον
- Ανάδοχο, όχι όμως και τον Κύριο του Έργου σε περίπτωση σιωπής ή μη αντίδρασής του.
- 9.9 Ο Ανάδοχος υποχρεώνεται να αναφέρει έγκαιρα στη Διευθύνουσα Υπηρεσία οποιοδήποτε περιστατικό, το οποίο θα ήταν δυνατό να προκαλέσει καθυστέρηση ή να παρεμποδίσει την αποπεράτωση του Έργου και να την ενημερώνει για τα μέτρα που παίρνει για θεραπεία ή βελτίωση των αντίξων συνθηκών.
- 9.10 Η Διευθύνουσα το Έργο Υπηρεσία μπορεί, μέσα στα πλαίσια της Σύμβασης, κατά την κρίση της, να προβαίνει στην τροποποίηση των αναφερομένων προγραμμάτων στις προηγούμενες παραγράφους, ακόμα δε και μετά την έγκριση των προγραμμάτων τούτων από αυτήν, ο δε Ανάδοχος υποχρεώνεται να συμμορφωθεί με αυτές τις τροποποιήσεις.

Άρθρο 10ο: Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου (Π.Π.Ε.)

- 10.1 Για τα έργα των οποίων ο προϋπολογισμός Μελέτης υπερβαίνει το ανώτατο όριο κατά το οποίο γίνονται δεκτές Εργοληπτικές Επιχειρήσεις 2ης τάξης "ατομικές επιχειρήσεις" ο ανάδοχος υποχρεούται να εκπονήσει πριν από την έναρξη του έργου, Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου, σύμφωνα με τις διατάξεις της ΔΕΕΠΠ οικ.502/13-10-2000 (ΦΕΚ 1265 Β'/18-10-2000), και της ΔΙΠΑΠ/611/01 (ΦΕΚ 1013Β/2-8-2001

Άρθρο 11ο: Προσωπικό αναδόχου - Διεύθυνση των Έργων από τον Ανάδοχο

- 11.1 Το έργο διευθύνεται εκ μέρους της αναδόχου επιχείρησης από πληρεξούσιο αντιπρόσωπό της, αποδεκτό από την Υπηρεσία που πρέπει να είναι Διπλωματούχος Πολιτικός ή Αρχιτέκτων Μηχανικός ή Ηλεκτρολόγο-Μηχανολόγο Μηχανικό ή από τον ίδιο τον ανάδοχο σε περίπτωση ατομικής επιχείρησης
- 11.2 Για την κατασκευή του έργου ο ανάδοχος εκτός από Πολιτικό ή Αρχιτέκτονα Μηχανικό ή Ηλεκτρολόγο-Μηχανολόγο Μηχανικό υποχρεούται να διαθέσει και τους αναγκαίους Υπομηχανικούς, Εργοδηγούς και λοιπούς Τεχνικούς και τους Δ/κούς – Οικονομικούς υπαλλήλους.
- 11.3 Όλοι οι παραπάνω πρέπει να είναι της έγκρισης της Υπηρεσίας. Η Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία διατηρεί το δικαίωμα να διατάξει την απομάκρυνση από το εργοτάξιο οποιουδήποτε απασχολούμενου σ' αυτό, στην περίπτωση που τον θεωρήσει ακατάλληλο για οποιοδήποτε λόγο.

Άρθρο 12ο: Αναθεώρηση τιμών

- 12.1 Για την αναθεώρηση της συμβατικής αξίας εκτέλεσης του έργου, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του Ν. 3669/08.

Άρθρο 13ο: Αυξομειώσεις εργασιών - Νέες εργασίες

- 13.1 Ο φορέας της κατασκευής του έργου έχει το δικαίωμα, κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου, να επιφέρει οποιεσδήποτε τροποποιήσεις στη μορφή του έργου, την ποιότητα, το είδος ή την ποιότητα των εργασιών, που επιβάλλονται για την αρτιότητα ή τη λειτουργικότητα του έργου. Ο ανάδοχος δε μπορεί να προχωρήσει σε καμία αντίστοιχη τροποποίηση χωρίς έγγραφη εντολή.
Κατά τα λοιπά για την πραγματοποίηση των μεταβολών και στα όρια που μπορούν αυτές να φτάσουν, ισχύουν τα αναγραφόμενα στ άρθρο 57 του Ν. 3669/08.

Άρθρο 14ο: Εργολαβικά ποσοστά - Επιβαρύνσεις

- 14.1 Στην παρούσα εργολαβία ισχύει εργολαβικό ποσοστό 18% επί της αξίας των τιμών όλων των άρθρων του Τιμολογίου Μελέτης.
- 14.2 Το έργο συγχρηματοδοτείται από το **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα IPA Διασυνοριακής Συνεργασίας «Ελλάδα – Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατίας της Μακεδονίας 2007-2013»** (75% -Ευρωπαϊκοί πόροι - ΕΤΠΑ) και από **Εθνικούς πόρους** (25%).
- 14.3 Ο ανάδοχος δεν απαλλάσσεται των τελών, διοδίων των παντός είδους μεταφορικών μέσων, του ειδικού φόρου 17 του Ν.Δ. 3092/54 επί των εισαγομένων από το εξωτερικό υλικών εφοδίων κ.λ.π. και των αναφερομένων φόρων στα Ν.Δ. 4456/65 και 4535/66.
- 14.4 Ο φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) βαρύνει τον κύριο του έργου.

Άρθρο 15ο: Καταμέτρηση αφανών εργασιών

- 15.1 Για τις αφανείς εργασίες που ενσωματώνονται στο έργο, θα καταρτίζονται κατά τον χρόνο της εκτέλεσής τους και ποτέ εκ των υστέρων πρωτόκολλα αφανών εργασιών, που θα βεβαιούν ότι εκτελέστηκαν σύμφωνα με τις προδιαγραφές, την τεχνική περιγραφή και τη μελέτη ή τις τυχόν τροποποιήσεις τους που επέφερε η Υπηρεσία, αλλιώς θα θεωρούνται τα πρωτόκολλα άκυρα, ότι δεν εκτελέστηκαν οι εργασίες και συνεπώς δεν μπορούν να πιστοποιηθούν.

Άρθρο 16ο: Επιμέτρηση εργασιών

- 16.1 Θα εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 52 και 53 του Ν.3669/2008 όπως ισχύουν σήμερα.

Άρθρο 17ο: Προκαταβολή

- 17.1 Στον ανάδοχο δεν προβλέπεται να χορηγηθεί προκαταβολή.

Άρθρο 18ο: Πιστοποιήσεις - Εντολές πληρωμών

- 18.1 Οι λογαριασμοί θα συντάσσονται κάθε μήνα από τον ανάδοχο.
- 18.2 Οι πληρωμές θα γίνονται σύμφωνα με το άρθρου 53 του Ν. 3669/08.
Οι πληρωμές θα υπόκεινται στις κρατήσεις εγγυήσεων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και θα αποδίδονται σύμφωνα με το Νόμο.
- 18.3 Πριν από την είσπραξη των πιστοποιήσεων ο ανάδοχος υποχρεούται να προσκομίσει τα παραπάνω δικαιολογητικά:
α) Τιμολόγιο θεωρημένο από την αρμόδια Οικονομική Εφορία.
β) Βεβαίωση φορολογικής ενημερότητας.
γ) Γραμμάτιο είσπραξης της υπέρ του Δημοσίου καταβολής του φόρου εισοδήματος που αντιστοιχεί στην πιστοποίηση.
Ισχύει ο Ν.3669/2008 όπως ισχύει.

Άρθρο 19ο: Αριότητα των κατασκευών - Μελέτη του έργου - Τροποποιήσεις Μελέτης

- 19.1 Ο καθορισμός από τα στοιχεία της μελέτης και τις οδηγίες της τεχνικής περιγραφής και των ειδικών προδιαγραφών των επί μέρους στοιχείων για την εκτέλεση των εργασιών (τρόπος εκτέλεσης κατασκευών, επιμέρους διαστάσεις κ.λπ.) δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από την υποχρέωση να πάρει κάθε μέτρο, για την άρτια εκτέλεση και εμφάνιση

των διαφόρων ειδών κατασκευών που συνθέτουν κάθε επιφάνεια ή χώρο ή λειτουργία του κτιρίου.

- 19.2 Για την εφαρμογή των παραπάνω όρων διευκρινίζεται ότι, έστω και εάν δεν ορίζεται κάτι από τα σχέδια λεπτομερειών ή από άλλα στοιχεία της εργολαβίας ή τέλος από τις οδηγίες ή διαταγές της Υπηρεσίας, κάθε απλό ή σύνθετο τμήμα του έργου (όπως π.χ. τοίχοι, δάπεδα, επιχρίσματα, κουφώματα κ.λπ.) πρέπει να είναι άρτιο, τόσο ως προς την κατασκευή, την αντοχή και καλή εμφάνισή του όσο και ως προς την άμεση σύνδεσή του με τα υπόλοιπα (εσωτερικά ή γειτονικά) τμήματα του έργου.
- 19.3 Κάθε τμήμα του έργου που τυχόν δεν θα συμπληρώνεται άμεσα θα πρέπει να κατασκευάζεται με τη δυνατότητα να λειτουργεί αυτόνομα.
- 19.4 Σε κάθε περίπτωση που διαπιστωθεί κάποια παράλειψη ή ελάττωμα της κατασκευής, ο ανάδοχος υποχρεούται στη συμπλήρωση ή επανόρθωση στον χρόνο που θα ορίσει η Υπηρεσία, αλλιώς η Υπηρεσία έχει το δικαίωμα να εκτελέσει αυτό σε βάρος και για λογαριασμό του, "άνευ ετέρου" και με την τιμή που θα ζητήσει ο νέος κατασκευαστής.
- 19.5 Ο ανάδοχος, πριν από την εφαρμογή της μελέτης είναι υποχρεωμένος να προβεί σε συσχετισμό και αριθμητικό έλεγχο των αναγραφόμενων στοιχείων και -σε περίπτωση ασυμφωνίας- να ζητήσει έγκαιρα και έγγραφα από τον εργοδότη την σχετική διόρθωση, χωρίς να έχει το δικαίωμα να τροποποιεί τα στοιχεία αυτά χωρίς την έγγραφη εντολή του εργοδότη, πλην αυτών που έχει υποχρέωση να συντάξει αυτός, γιατί σύμφωνα με τη σύμβαση αναλαμβάνει ρητά να εφαρμόσει πιστά τα σχέδια της μελέτης του έργου και τα καθοριζόμενα στα τεύχη της μελέτης αυτής, καθώς και αυτά που υπέβαλε και εγκρίθηκαν από την υπηρεσία και τα οποία μετά την έγκρισή τους αποτελούν συμβατικό τμήμα της μελέτης.

Άρθρο 20ο: Ποιότητα και προέλευση υλικών και έτοιμων ή ημικατεργασμένων προϊόντων - Ελαττώματα - Παράλειψη συντήρησης

- 20.1 Όλα τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν θα είναι της καλύτερης ποιότητας αγοράς, χωρίς βλάβες ή ελαττώματα. Όλα τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν για το έργο θα είναι καινούργια και αμεταχείριστα, άριστης ποιότητας, σύμφωνα με τις σχετικές τεχνικές προδιαγραφές, νοείται δε ότι όπου εκ παραδρομής αναφέρεται συγκεκριμένος «τύπος» ή «ονομασία» υλικού, αφορά σε όλα τα «ισοδύναμά του».
- 20.2 Επίσης όλα τα υλικά για την εκτέλεση των έργων θα είναι απολύτως σύμφωνα με τα συμβατικά δεδομένα, τους ισχύοντες κανονισμούς και προδιαγραφές των Υπουργείων Δημοσίων Έργων, Εμπορίου και Βιομηχανίας, καθώς επίσης και με τα συμβατικά δεδομένα της εργολαβίας, άριστης ποιότητας και της απόλυτης έγκρισης του αρμόδιου οργάνου της επίβλεψης, σχετικά με την προέλευση, τις διαστάσεις, την αντοχή, την ποιότητα, την εμφάνιση κ.λ.π.
- 20.3 Σε περίπτωση που ο εργοδότης παραδώσει στον εργολάβο υλικά απαιτούμενα για την εκτέλεση των έργων, ο εργολάβος δεν δικαιούται κανένα ποσοστό για γενικά έξοδα και όφελος αυτού επί της αξίας τους, ούτε αποζημίωση για δαπάνες αποθήκευσης και φύλαξης των υλικών αυτών.

- 20.4 Ο εργολάβος δεν φέρει καμία ευθύνη για την κακή ποιότητα ή ακαταλληλότητα των υλικών που παραδίδονται σ' αυτόν από τον εργοδότη, εφ' όσον έγκαιρα το αναφέρει εγγράφως.
- 20.5 Τα παραπάνω υλικά παραδίδονται από τον εργοδότη στον εργολάβο με πρωτόκολλο, μετά δε την παραλαβή τους από τον εργολάβο, αυτός φέρει αμέριστα την ευθύνη για κάθε βλάβη, ζημιά ή απώλεια που τυχόν θα συμβεί στα υλικά αυτά.
- 20.6 Σε ότι αφορά την καταλληλότητα ή μη των υλικών, τα ελαττώματα και την παράλειψη συντήρησης του έργου, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 60 του Ν. 3669/08.

Άρθρο 21^ο: Ποιότητα και τρόπος εκτέλεσης των εργασιών - Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης

- 21.1 Όλες οι εργασίες θα εκτελεσθούν σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης από ειδικευμένο προσωπικό, κατά τρόπο άμεμπτο από τεχνική άποψη και σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Ν. 3669/08 και τους όρους της σύμβασης γενικά και τις εντολές του αρμόδιου οργάνου της επίβλεψης του έργου.
- 21.2 Για ελαττώματα που διαπιστώνονται κατά την διάρκεια των εργασιών και μέχρι της οριστικής παραλαβής, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 60 του Ν. 3669/08
- 21.3 Για την ευθύνη του αναδόχου για ελαττώματα που διαπιστώνονται μετά την οριστική παραλαβή, έχουν εφαρμογή οι πάγιες διατάξεις του Αστικού Κώδικα
- 21.4 Προκειμένου να υπογραφεί η σχετική σύμβαση, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει στην Υπηρεσία Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης για το έργο, βάσει του Ν. 3669/08 όπως ισχύει σήμερα.
- Επίσης ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει στην Υπηρεσία Πρόσθετη Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης για το έργο, εάν αυτό απαιτείται βάσει του Ν. 4146/2013 όπως ισχύει σήμερα.
- .

Άρθρο 22ο: Ημερολόγιο έργου - Λοιπές υποχρεώσεις

- 22.1 Κατά την εκτέλεση των εργασιών θα τηρηθεί ημερολόγιο έργου, σύμφωνα με το άρθρο 47 του Ν.3669/2008. Η τήρηση ημερολογίου είναι βασικός συμβατικός όρος.
- Το ημερολόγιο θα είναι συντεταγμένο σύμφωνα με τις οδηγίες της Διευθύνουσας το Έργο Υπηρεσίας, θα είναι τριπλότυπο, θα συμπληρώνεται καθημερινά και θα υπογράφεται κατά σελίδα από τον Ανάδοχο και τον Επιβλέποντα. Μετά κάθε συμπλήρωσή του, το ένα φύλλο θα παραδίδεται στον Επιβλέποντα, το δεύτερο θα παραλαμβάνεται από τον Ανάδοχο και το τρίτο θα παραμένει στο στέλεχος. Την ευθύνη της τήρησης και φύλαξης του Ημερολογίου στο γραφείο του εργοταξίου θα έχει ο ανάδοχος.

Στο Ημερολόγιο θα καταχωρούνται καθημερινά τα παρακάτω στοιχεία, που αναφέρονται ενδεικτικά και όχι περιοριστικά: α. Οι επικρατούσες καιρικές συνθήκες. β. Οι ώρες εργασίας.

γ. Οι εργασίες που εκτελούνται κατά κατηγορία (με σύντομη περιγραφή) και η πρόοδος αυτών

(έναρξη, περάτωση κ.λπ.). δ. Τα υλικά που προσκομίζονται ή απομακρύνονται (κατά είδος και ποσότητες). ε. Το προσωπικό που απασχολείται κατά κατηγορία. στ. Τα μηχανήματα που χρησιμοποιούνται κατά κατηγορία εργασιών. ζ. Έκτακτα περιστατικά.

η. Οι εντολές και οδηγίες που δίνει επί τόπου ο Επιβλέπων.

θ. Παρατηρήσεις συνεργατών του φορέα Κατασκευής του Έργου. ι. Τυχόν παρατηρήσεις Δημοσίων οργάνων ή Αρχών.

ια. Επιμετρητικά στοιχεία απαραίτητα ή χρήσιμα για τον υπολογισμό των ποσοτήτων των εκτελουμένων εργασιών και ειδικότερα αυτά που αναφέρονται στις αφανείς εργασίες.

ιβ. Στοιχεία εκτέλεσης δοκιμαστικών εργασιών για τον υπολογισμό του κόστους νέων εργασιών ή στοιχεία απολογιστικών εργασιών. ιγ. Οποιοδήποτε στοιχείο κρίνει ο ανάδοχος ή ο Επιβλέπων Μηχανικός ότι πρέπει να καταγραφεί. ιδ. Τα στοιχεία των οποίων την καταγραφή θα ζητήσει η Διευθύνουσα Υπηρεσία. ιε. Προσκλήσεις του αναδόχου προκειμένου να παραλάβει έγγραφα.

- 22.2 Στην περίπτωση που ο ανάδοχος δεν θα συμμορφώνεται προς τις οδηγίες του Επιβλέποντα Μηχανικού, το Ημερολόγιο θα συντάσσεται από τον Επιβλέποντα, θα κοινοποιείται στον ανάδοχο και θα θεωρείται ότι είναι αποδεκτό απ' αυτόν.

Αν ο ανάδοχος διαφωνεί, υπογράφει με επιφύλαξη και μέσα σε πέντε (5) ημερολογιακές ημέρες υποβάλλει τις ενστάσεις του, που διαβιβάζονται από τον Επιβλέποντα -μαζί με τις παρατηρήσεις του- στη Διευθύνουσα το Έργο Υπηρεσία. Αν ο ανάδοχος αρνηθεί να υπογράψει καλείται με εγγραφή στο Ημερολόγιο και αν δεν προσέλθει σε δύο εργάσιμες ημέρες ή αρνηθεί την ανεπιφύλακτη ή με επιφύλαξη υπογραφή, θεωρείται ότι αποδέχθηκε τα αναγραφόμενα.

- 22.3 Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να υποβάλλει στη Διευθύνουσα το Έργο Υπηρεσία ανά μήνα, και με καθορισμένη μορφή, εκθέσεις προόδου εργασιών και προγράμματα αποπεράτωσης, στα οποία θα γίνεται συγκριτική παρουσίαση των προβλεπομένων συμβατικών προθεσμιών και των πραγματικών χρόνων εκτέλεσης του έργου.

- 22.4 Ο εργολάβος έχει την υποχρέωση κατά την εκτέλεση των εργασιών να συντάσσει και να υποβάλλει για έλεγχο, λεπτομερή διαγράμματα των εγκαταστάσεων σε κάτοψη και σχηματική τομή όπως εκτελούνται, επί των οποίων θα σημειώνονται οι διαστάσεις ή το βάθος των εκάστοτε εκτελουμένων τμημάτων είτε είναι εμφανή είτε αφανή.

Άρθρο 23ο: Ευθύνη του αναδόχου για την εφαρμογή της μελέτης και για την ποιότητα του έργου

- 23.1 Σύμφωνα με τα συμβατικά τεύχη και τις ισχύουσες διατάξεις του Ν.3669/08, τόσο για την εφαρμογή της μελέτης όσο και για την ποιότητα και την αντοχή των έργων, μόνος υπεύθυνος είναι ο ανάδοχος. Ο πάσης φύσεως έλεγχος που ασκείται από την Υπηρεσία δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο κατά κανένα τρόπο από την ευθύνη αυτή.
- 23.2 Επίσης ο ανάδοχος είναι εξ ολοκλήρου μόνος υπεύθυνος, για την εκλογή των υλικών που θα χρησιμοποιήσει, την χρησιμοποίησή τους και την εκτέλεση γενικά της εργασίας σύμφωνα με τους όρους της παρούσας, των σχετικών προτύπων τεχνικών προδιαγραφών και των λοιπών συμβατικών τευχών και σχεδίων.

Άρθρο 24ο: Αρχαιότητες

- 24.1 Ο Ανάδοχος υποχρεούται σε περίπτωση που διαπιστώσει την ύπαρξη αρχαιοτήτων οποιασδήποτε ηλικίας στο έργο, να ειδοποιήσει την Υπηρεσία και μέσω αυτής την αρμόδια Αρχαιολογική Υπηρεσία και να διακόψει κάθε εργασία στην περιοχή των ευρημάτων, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ανέπαφη διατήρηση και διαφύλαξη των εν λόγω αρχαιοτήτων.
- Μετά τον πρώτο χαρακτηρισμό από την Αρχαιολογική Υπηρεσία, θα δοθούν οδηγίες στον Ανάδοχο, είτε για την συνέχιση των εργασιών, είτε για την προσωρινή διακοπή των εργασιών και την διενέργεια αρχαιολογικής έρευνας από την αρμόδια Υπηρεσία και τη μεταφορά του εξοπλισμού και προσωπικού του σε άλλο μέτωπο εργασίας έως τη λήξη των αρχαιολογικών ερευνών με ανάλογη πιθανόν αλλαγή του χρονοδιαγράμματος του έργου.
- Η μετατόπιση από το ένα μέτωπο εργασίας σε άλλο γίνεται από τον Ανάδοχο χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση και άμεσα προκειμένου να μην υπάρξει καθυστέρηση εξ αιτίας του για τη διενέργεια των αρχαιολογικών ερευνών.

Άρθρο 25ο: Προστασία Περιβάλλοντος

- 25.1 Ο Ανάδοχος υποχρεούται να λάβει κάθε μέτρο που είναι αναγκαίο και να συμμορφωθεί προς τις Εντολές της Υπηρεσίας, σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος και του τοπίου της περιοχής του έργου.

Άρθρο 26ο: Προσωρινή και οριστική παραλαβή - Βεβαίωση περάτωσης εργασιών - Διοικητική παραλαβή

- 26.1 Για την προσωρινή και οριστική παραλαβή του έργου ισχύουν οι σχετικές διατάξεις των άρθρων 73 και 75 του Ν. 3669/08.

- 26.2 Για τη βεβαίωση περάτωσης του έργου ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 71 του Ν.3669/08.
- 26.3 Για τη διοικητική παραλαβή για χρήση ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 72 του Ν.3669/08.

Άρθρο 27ο: Δοκιμές εγκαταστάσεων

- 27.1 Ο ανάδοχος υποχρεούται, αμέσως μετά την ολική περάτωση των εγκαταστάσεων να κάνει με δικά του μέσα, όργανα και δαπάνες, τις απαιτούμενες δοκιμές, οι οποίες θα επαναλαμβάνονται μέχρι πλήρους ικανοποίησης των απαιτητών αποτελεσμάτων τους, οπότε και θα συντάσσεται πρωτόκολλο δοκιμών που θα υπογράφεται από τον επιβλέποντα μηχανικό και τον ανάδοχο και θα περιλαμβάνεται στο πρωτόκολλο προσωρινής παραλαβής.
- 27.2 Οι δοκιμές θα εκτελούνται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς.
- 27.3 Ο ανάδοχος οφείλει με την αποπεράτωση των εγκαταστάσεων και πριν από την παραλαβή τους, να συντάξει χωρίς πρόσθετη αμοιβή και να υποβάλει στην Επίβλεψη σε δύο (2) αντίγραφα, πλήρεις και λεπτομερειακές οδηγίες χειρισμού, λειτουργίας και συντήρησης των εγκαταστάσεων που εκτελέστηκαν απ' αυτόν. Μία σειρά από τις οδηγίες αυτές καταχωρείται στον φάκελο της Επίβλεψης ενώ η άλλη διαβιβάζεται στο αρχείο του κυρίου του έργου.
- 27.4 Ο ανάδοχος οφείλει επίσης, πριν από την παράδοση των εγκαταστάσεων να διδάξει στο προσωπικό του κυρίου του έργου τη χρήση και τον χειρισμό των εγκαταστάσεων.
- 27.5 Κατά τον χρόνο της υποχρεωτικής συντήρησης του έργου οφείλει να επιθεωρεί κατά κανονικά χρονικά διαστήματα τις εγκαταστάσεις και να τις διατηρεί σε άριστη κατάσταση χωρίς πρόσθετη αμοιβή γι' αυτό. Γενικά για την υποχρεωτική συντήρηση των έργων και τον χρόνο εγγύησης ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 74 του Ν. 3669/08.
- 27.6 Σε περίπτωση που ο ανάδοχος δεν επανορθώσει βλάβη ή ζημία για την οποία ευθύνεται ο ίδιος, μέσα στην προθεσμία που θα του ορισθεί για τον σκοπό αυτό, ο κύριος του έργου έχει το δικαίωμα να εκτελέσει την επανόρθωση αυτή απ' ευθείας, σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου.
- 27.7 Για την συναρμολόγηση των μηχανημάτων ο ανάδοχος, είναι υποχρεωμένος να περιορισθεί στον εκτός του κτιρίου χώρο, που θα υποδειχθεί από την Επίβλεψη και να πάρει τα κατάλληλα μέτρα για να μην παρεμποδίζεται η εντός του κτιρίου κυκλοφορία του εργατοτεχνικού προσωπικού άλλων εργολαβιών.

Άρθρο 28ο: Κατασκευαστικά σχέδια (σχέδια «ως κατασκευάσθηκε»^Λ built)- Λήψη φωτογραφιών

- 28.1 Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, με την αποπεράτωση των εργασιών και πριν από την προσωρινή παραλαβή να συντάξει με δαπάνες του και να παραδώσει στην Υπηρεσία σε δύο (2) αντίγραφα και σε ψηφιακή μορφή τα ακόλουθα:
- 28.1.1 Τοπογραφικό διάγραμμα σε κλίμακα 1:500 της τελικής διάταξης του έργου με υψομετρικές και οριζοντιογραφικές ενδείξεις.

- 28.1.2 Ακριβή διαγράμματα σε κλίμακα 1:50 των θεμελιώσεων και ξυλοτύπων (κατόψεων και τομών) με τον οπλισμό, στα οποία θα αναγράφονται τα πραγματικά στοιχεία των επί μέρους τμημάτων, όπως διαστάσεις, θέσεις, διατομές κ.λπ. πλήρως ανταποκρινόμενα με τα πραγματικώς εκτελεσθέντα έργα.
- 28.1.3 Κατασκευαστικά αρχιτεκτονικά σχέδια σε κλίμακα 1:50.
- 28.1.4 Κατασκευαστικά σχέδια των εγκαταστάσεων, σε κλίμακα 1:50, όπως ακριβώς αυτές εκτελέστηκαν, που να περιλαμβάνουν λεπτομερή διαγράμματα διάταξης και εκτέλεσης των εγκαταστάσεων και σχέδια κάτοψης, όπου θα σημειώνεται η θέση, το μέγεθος και η συνδεσμολογία των συσκευών, των μηχανημάτων, του τηλεφωνικού δικτύου κ.λπ.
- 28.2 Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να πάρει και να εκτυπώσει με δαπάνες του έγχρωμες και ασπρόμαυρες φωτογραφίες πριν από την έναρξη των εργασιών κατά τις πιο ενδιαφέρουσες φάσεις εκτέλεσης του έργου και μετά το πέρας των εργασιών σύμφωνα με τις υποδείξεις της Υπηρεσίας. Οι φωτογραφίες αυτές πρέπει να είναι ευκρινείς και καλλιτεχνικές και θα εκτυπώνονται σε τρία (3) αντίτυπα κάθε μία, σε μεγέθυνση 18x27, σε χαρτί λευκό σεμιμάτ. Με τις φωτογραφίες θα παραδίδονται και τα αρνητικά τους ή τα ψηφιακά αρχεία τους. Θα λαμβάνονται επίσης και θα παραδίδονται στην Υπηρεσία έγχρωμες διαφάνειες (SLIDES), όπου θα αποτυπώνονται ο εσωτερικός χώρος του κτιρίου και ενδιαφέρουσες κατασκευαστικές λεπτομέρειες κατά τις υποδείξεις της Υπηρεσίας.

Άρθρο 29ο: Εργασίες που εκτελούνται από την Υπηρεσία ή άλλους αναδόχους - Φθορές από εγκαταστάσεις και από τον ανάδοχο

- 29.1 Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να μην παρεμποδίζει την εκτέλεση εργασιών, που δεν συμπεριλαμβάνονται στη σύμβασή του, από άλλους εργολήπτες που έχει εγκαταστήσει ο κύριος του έργου, να διευκολύνει την εκτέλεσή τους, με τα μέσα που χρησιμοποιεί (ικριώματα, κ.λπ.) και να ρυθμίσει την εκτέλεση των εκτελουμένων από αυτόν εργασιών, ούτως ώστε να μην παρεμποδίζεται η εκτέλεση εργασιών από τον κύριο του έργου ή από άλλους εργολήπτες.
- 29.2 Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να ανοίγει, να μορφώνει και να επαναφέρει στην αρχική κατάσταση τις απαιτούμενες με βάση τις ηλεκτρομηχανολογικές μελέτες και τις οδηγίες της Επίβλεψης, οπές διέλευσης, φωλιές και αύλακες, για τον εντοιχισμό σωλήνων ή οποιωνδήποτε άλλων στοιχείων Η/Μ εγκαταστάσεων, χωρίς καμία ιδιαίτερη αποζημίωση, γιατί οι σχετικές δαπάνες περιλαμβάνονται στην οικονομική προσφορά του.
- 29.3 Απαγορεύεται ρητά η διάνοιξη ή η μόρφωση από τον ανάδοχο, οπών, φωλεών και αυλάκων σε κατασκευές από σκυρόδεμα χωρίς την έγγραφη έγκριση του επιβλέποντα μηχανικού.
- 29.4 Οποιαδήποτε φθορά ή ζημία προκληθεί από υπαιτιότητα του αναδόχου, σε οποιαδήποτε κατασκευή, βαρύνει τον ανάδοχο, που είναι υποχρεωμένος να την αποκαταστήσει και να επαναφέρει τις κατασκευές που υπέστησαν τη ζημιά ή τη φθορά στην προτέρα τους κατάσταση.

Άρθρο 30ο: Σκυροδέματα

- 30.1 Κατά την εκτέλεση των κατασκευών από σκυρόδεμα οποιασδήποτε κατηγορίας, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συμμορφώνεται πλήρως με τις διατάξεις του Κανονισμού Τεχνολογίας Σκυροδέματος '97.
- 30.2 Οι κάθε είδους δαπάνες ελέγχων και προελέγχων βαρύνουν τον ανάδοχο του έργου. Όμοια βαρύνουν τον ανάδοχο και όλες οι αποζημιώσεις Α,Β,Γ και Δ της παρ. 13.7 του Κανονισμού Τεχνολογίας Σκυροδέματος '97.
- 30.3 Η συμπύκνωση του σκυροδέματος όλων των οπλισμένων τμημάτων κατασκευής θα γίνεται με χρήση δονητών, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση του αναδόχου λόγω χρήσεως δονητών, η οποία θεωρείται ότι περιλαμβάνεται στις συμβατικές τιμές μονάδος εργασιών και στα κατ' αποκοπή τμήματα του έργου.
- 30.4 Για τον έλεγχο του σκυροδέματος θα εκτελούνται δοκιμές αντοχής με λήψη δοκιμών κατά τη διάστρωσή του. Η λήψη και οι δοκιμές των δοκιμών θα πραγματοποιούνται με δαπάνες του αναδόχου, με την παρουσία και τις οδηγίες της επίβλεψης. Λήψη πυρήνων (καρώτων) κατασκευών από σκυρόδεμα και δοκιμή της αντοχής τους θα γίνεται με δαπάνες του, κατόπιν αναδόχου εντολής της Υπηρεσίας.

Άρθρο 31ο: Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις- Οδοποιία

- 31.1 Για τις Η/Μ εγκαταστάσεις και τις εργασίες της οδού ισχύουν τα αναλυτικά αναγραφόμενα στην Τεχνική Περιγραφή και στις Τεχνικές Προδιαγραφές της μελέτης εφαρμογής και στα αναλυτικά τιμολόγια .

Άρθρο 32ο: Χρήση έργου ή τμήματός του πριν από την αποπεράτωση

- 32.1 Ο εργοδότης δικαιούται παράλληλα με την εκτέλεση να χρησιμοποιεί το όλο έργο ή τμήμα του, αν κατά την κρίση του αυτή η χρήση είναι δυνατή (Διοικητική παραλαβή για χρήση).
- 32.2 Η παραπάνω χρήση δεν αποδεικνύει ότι ο εργοδότης παρέλαβε το έργο, ή ότι αυτό εκτελέστηκε καλά, και διατηρεί όλα τα δικαιώματά του να ελέγξει και να παραλάβει εν καιρώ το έργο, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και τους συμβατικούς όρους. Επίσης δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από τις ευθύνες και υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση.
- 32.3 Η παραπάνω χρήση διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 72 του Ν.3669/08.

Άρθρο 33ο: Σύνδεση με δίκτυα Ο.Κ.Ω.

- 33.1 Ο ανάδοχος υποχρεούται να φροντίσει με κάθε τρόπο να γίνει η παροχή και σύνδεση του έργου με τα δίκτυα των Ο.Κ.Ω. (ΔΕΗ, ΟΤΕ, κ.λπ.).
- 33.2 Η δαπάνη των παραπάνω παροχών και συνδέσεων, βαρύνει τον εργοδότη που τις καταβάλλει είτε απ' ευθείας στους Ο.Κ.Ω. είτε στον ανάδοχο στην περίπτωση που ο

τελευταίος τις έχει προκαταβάλει, φυσικά με την προσκόμιση πάντοτε των σχετικών εξοφλητικών αποδείξεων κ.λπ. νομίμων εγγράφων.

- 33.3 Ειδικά η δαπάνη για την αναγνώριση από τον Ο.Τ.Ε. εγκατεστημένου εσωτερικού τηλεφωνικού κέντρου βαρύνει τον ανάδοχο, έστω και αν αυτό δεν μνημονεύεται στην οικονομική προσφορά του.

Άρθρο 34ο: Εξυπηρέτηση μεταφοράς υπαλλήλων της Υπηρεσίας Επίβλεψης

- 34.1 Ο ανάδοχος υποχρεούται με δαπάνες του να διαθέτει στην Υπηρεσία Επίβλεψης του έργου, οποτεδήποτε του ζητηθεί και οποιαδήποτε εργάσιμη ημέρα ή ώρα, από την υπογραφή της σύμβασης έως την προσωρινή παραλαβή, επιβατικό αυτοκίνητο για επίσκεψη των έργων.

Άρθρο 35ο: Εξυπηρέτηση Οργανισμών και Επιχειρήσεων Κοινής Ωφέλειας (Ο.Κ.Ω.)

- 35.1 Ο ανάδοχος, πρέπει να έχει υπόψη του ότι μπορεί στην περιοχή του έργου να υπάρχουν δίκτυα Ο.Κ.Ω., που θα πρέπει να μετατεθούν από τους κυρίους τους.
- 35.2 Με τις εργασίες αυτές ο ανάδοχος δεν έχει καμία ανάμειξη, υποχρεούται όμως να παρέχει κάθε διευκόλυνση για την εκτέλεσή τους χωρίς να δικαιούται οποιαδήποτε αποζημίωση, για λόγους καθυστέρησης ή δυσχερειών στην εκτέλεση του έργου του.

Άρθρο 36ο: Καθαρισμός κατασκευών - εργοταξίων - εγκαταστάσεων

- 36.1 Ο ανάδοχος υποχρεούται πριν από την τυχόν παράδοση για χρήση τμήματος του έργου, ή του όλου έργου μετά την περαίωσή του, να αφαιρέσει και να απομακρύνει από όλους τους χώρους του εργοταξίου και των γύρω δρόμων κάθε προσωρινή εγκατάσταση, απορρίμματα, μηχανήματα, εργαλεία, ικριώματα, προσωρινές προστατευτικές κατασκευές και περιφράγματα, πλεονάζοντα χρήσιμα ή άχρηστα υλικά, να καθαρίσει με ειδικευμένο προσωπικό όλους τους χώρους του κτιρίου και του εργοταξίου για την παράδοσή τους απολύτως καθαρών και γενικά να μεριμνήσει για ότι απαιτείται ούτως ώστε το έργο να παραδοθεί καθ' όλα έτοιμο για χρήση και λειτουργία.
- 36.2 Αν μετά από έγγραφη εντολή της Υπηρεσίας ο ανάδοχος δεν εκτελέσει τις παραπάνω εργασίες, μέσα σε χρονικό διάστημα δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την κοινοποίηση της εντολής, οι εργασίες αυτές εκτελούνται σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου, της δαπάνης παρακρατούμενης από την αμέσως επόμενη αμοιβή.

Άρθρο 37ο: Γενικές υποχρεώσεις του αναδόχου

- 37.1 Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εγκαταστήσει με δικές του δαπάνες στο εργοτάξιο όλα τα προβλεπόμενα από τους όρους υγιεινής του άρθρου 24 του Π.Δ. 447/75, όπως αυτό συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε μεταγενέστερα.

- 37.2 Πριν από την έναρξη των εργασιών ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να μεριμνήσει για την έκδοση κάθε κατά νόμον αδείας, καθιστάμενος ουσιαστικά και αποκλειστικά υπεύθυνος για κάθε παράβαση των διατάξεων που ισχύουν για την εκτέλεση των εργασιών. Επίσης υποχρεώνεται να υποβάλει τις αναγκαίες αιτήσεις για παροχές και συνδέσεις με ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΔΕΥΑ, κ.λπ. και να καταβάλει κάθε δυνατή φροντίδα για την πραγματοποίησή τους.
- 37.3 Για την παρακολούθηση και τη σωστή ανάπτυξη της προσπάθειας πρόληψης και αντιμετώπισης ατυχημάτων, ο Ανάδοχος πρέπει να εκπονήσει πρόγραμμα πρόληψης ατυχημάτων (ΣΑΥ-ΦΑΥ του Π.Δ. 305/96), το οποίο θα προβλέπει τα μέτρα προστασίας και τα μέσα που θα παραχωρηθούν για ασφαλή εργασία.
- 37.4 Επίσης πρέπει να μεριμνήσει για την τήρηση στο εργοτάξιο όλων των στοιχείων που απαιτούνται από το Νόμο, για την εφαρμογή των μέτρων ασφαλείας που επιβάλλεται να ληφθούν σ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών, σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις, οι οποίες αναφέρονται ενδεικτικά και όχι περιοριστικά:
- α. Π.Δ. 447/75 (ΦΕΚ 142/ρ.Α/17.7.75) "Περί ασφαλείας των εν ταις οικοδομικαίς εργασίαις απασχολουμένων μισθωτών", β. Π.Δ. 778/80 (ΦΕΚ 193/τ.Α/26.8.80) "Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών", γ. Π.Δ. 1073/81 (ΦΕΚ 260/τ.Α/16.9.81) "περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών στα εργοτάξια οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητας Πολιτικού Μηχανικού", δ. Ν. 1396/83 (ΦΕΚ 126/τ.Α/15.09.83) "Υποχρεώσεις λήψης και τήρησης των μέτρων ασφαλείας στις οικοδομές και λοιπά ιδιωτικά τεχνικά έργα", ε. Ν. 1430/84 (ΦΕΚ 49/τ.Α/18.4.84) "Κύρωση της 62 Διεθνούς Σύμβασης εργασίας κλπ", στ. Ν. 1568/85 (ΦΕΚ 177/τ.Α/18.10.85) "Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων", ζ. Π.Δ. 225/89 (ΦΕΚ 106/τ.Α/2.5.89) "Υγιεινή και ασφάλεια στα υπόγεια τεχνικά έργα", η. Π.Δ. 377 /93 (ΦΕΚ 160/τ.Α) "Προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας στις Οδηγίες 89/392/ΕΟΚ Και 91/368 ΕΟΚ σχετικά με τις μηχανές", θ. Π.Δ. 17/96 "Εναρμόνιση Ελληνικής Νομοθεσίας με την Οδηγία 89/391/ΕΟΚ", καθώς και σύμφωνα με κάθε άλλη διάταξη που θα ισχύει καθόλη τη διάρκεια της κατασκευής του έργου. ι. Π.Δ. 305/96 (ΦΕΚ 212/τ.Α/29.8.96) «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/57/ΕΟΚ».
- 37.5 Ο ανάδοχος υποχρεούται να εφαρμόζει τις περί τάξεως και ασφαλείας επί ατυχημάτων αστυνομικές διατάξεις και έχει την αποκλειστική ευθύνη για οποιοδήποτε ατύχημα ή βλάβη, που θα συμβεί στον ίδιο, στο προσωπικό του ή τρίτους από ενέργειες που έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με την εκτέλεση του έργου.
- 37.6.1 Ο ανάδοχος υποχρεούται με την υπογραφή της σύμβασης, να προμηθευτεί και να τοποθετήσει, με δαπάνη του, στέρα και καλαίσθητη πινακίδα με τα στοιχεία του έργου, σε περίοπτη θέση στο εργοτάξιο. Η μορφή, το μέγεθος και τα στοιχεία υπόκεινται στην έγκριση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας

- 37.6.2 Ο ανάδοχος υποχρεούται με δαπάνη του να τοποθετήσει τα απαιτούμενα σήματα και πινακίδες σε όλες γενικά τις θέσεις που εκτελούνται εργασίες και να φροντίζει για τη συντήρησή τους.
- 37.7 Ο ανάδοχος ευθύνεται αποκλειστικά και εξ ολοκλήρου ποινικά και αστικά για κάθε ατύχημα που θα οφείλεται στη μη λήψη των απαιτούμενων μέτρων ασφαλείας.
- 37.8 Ο ανάδοχος υποχρεούται να ανακοινώσει αμέσως στη Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία, όλες τις απευθυνόμενες ή κοινοποιούμενες σε αυτόν διαταγές και εντολές των διαφόρων Αρχών, σχετικά με τα μέτρα ελέγχου και ασφαλείας σ' όλη τη διάρκεια κατασκευής του έργου.
- 37.9 Ο ανάδοχος έχει αποκλειστικά και εξ ολοκλήρου τις ευθύνες του εργοδότη για το κατά την εκτέλεση του έργου απασχολούμενο εργατοτεχνικό κ.λπ. προσωπικό, στην περίπτωση που θα συμβεί ατύχημα σ' αυτό.
- 37.10 Ο ανάδοχος υποχρεούται να ασφαλίζει όλο το παραπάνω προσωπικό του στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ) και τα κατά κατηγορία εργαζομένων Ταμεία Επικουρικής Ασφάλισης. Σε περίπτωση που οποιοσδήποτε εργαζόμενος δεν υπάγεται στις περί ΙΚΑ διατάξεις, ο ανάδοχος υποχρεούται να τον ασφαλίσει σε αναγνωρισμένη από το Κράτος ασφαλιστική εταιρεία.
- 37.11 Ο ανάδοχος έχει όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του άρθρου 37 του Ν.3669/08.

Άρθρο 38ο: Βλάβες στα έργα - Αναγνώριση αποζημιώσεων

- 38.1 Ο ανάδοχος δε δικαιούται καμία αποζημίωση από τον κύριο του έργου για οποιαδήποτε βλάβη επέρχεται στο έργο, για οποιαδήποτε φθορά ή απώλεια υλικών και γενικά για οποιαδήποτε ζημιά του που οφείλεται σε αμέλεια, απρονοησία ή ανεπιτηδειότητα αυτού ή του προσωπικού του, ή σε μη χρήση των κατάλληλων μέσων ή σε οποιαδήποτε άλλη αιτία, εκτός από τις περιπτώσεις υπαιτιότητας του φορέα κατασκευής του έργου ή ανωτέρας βίας του άρθρου 58 του Ν.3669/08. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να αποκαταστήσει τις βλάβες που τον βαρύνουν με δικές του δαπάνες.

Άρθρο 39ο: Τήρηση κανόνων ασφαλείας και υγείας στο έργο

- 39.1 Ο ανάδοχος του έργου έχει την υποχρέωση και την αποκλειστική ευθύνη να τηρεί τους θεσπισθέντες Κανόνες Ασφάλειας και Υγείας στα έργα και λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα, τόσο για την προστασία και την πρόληψη ατυχημάτων του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού που απασχολείται για την κατασκευή του έργου, όσο και για την προστασία της υγείας αυτού και την παροχή πρώτων βοηθειών σε περίπτωση ατυχήματος.
- 39.2 Τα ανωτέρω μέτρα θα λαμβάνονται με βάσει και τις ελάχιστες προδιαγραφές Ασφάλειας και Υγείας που καθορίζονται από το Π.Δ. 305/1996 «ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται τα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την Οδηγία 92/57/ΕΟΚ» , το Π.Δ. 17/1996 «μέτρα για τη βελτίωση ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση προς τις

Οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ», την εγκύκλιο του Υπ. Εργασίας αριθμ. 130329/3-7-95 «αντιμετώπιση της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων κατά το θέρος», το Π.Δ. 396/1994 «ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζομένους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία προς συμμόρφωση προς την Οδηγία του Συμβουλίου 89/656/ΕΟΚ» , το Π.Δ. 395/1994 «ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζομένους κατά την εργασία σε συμμόρφωση προς την Οδηγία του Συμβουλίου 89/655/ΕΟΚ» , το Π.Δ.85/1991 «προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσης τους στο θόρυβο κατά την εργασία προς συμμόρφωση προς την Οδηγία 86/188/ΕΟΚ», το Π.Δ. 70α/1998 «προστασία των εργαζομένων που εκτίθενται σε αμίαντο κατά την εργασία», το Π.Δ. 1073/1981 «περί μέτρων ασφάλειας κατά την εκτέλεση εργασιών εις εργοτάξια οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητας Πολιτικού Μηχανικού», το Π.Δ. 778/1980 «περί μέτρων ασφάλειας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών», το Π.Δ. 95/1978 «περί μέτρων υγιεινής και ασφάλειας των απασχολουμένων εις εργασίες συγκολλήσεων», την απόφαση αρ. ΔΙΠΑΔ /οικ/ 889/14-1-2003 ΥΠΕΧΩΔΕ και όλα τα λοιπά σχετικά διατάγματα-αποφάσεις που ισχύουν σήμερα.

Θεσσαλονίκη, Ιούνιος 2014

ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ

Παναγιώτα Γκινίδη,
Πολ. Μηχανικός με Ε' β.

Ο Προϊστάμενος
του Τμ. Τεχνικής
Υποστήριξης Κ.Μ

Η Αν. Προϊσταμένη
Δ/νσης Τεχνικού Ελέγχου

Παναγιώτης Πολυμενίδης
Μηχ. Μηχανικός με ΣΤ' β.

Αντώνης Σαμαράς
ΠΕ Μηχανικών
με Δ' β.

Χρυσάνθη Καριπίδου
Αγρ. Τοπ. Μηχανικός
με Β' β.

Αννέτα Τριανταφύλλου
Αγρ. Τοπ. Μηχανικός με Ε' β.

ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ

Με την αριθμό Πρωτ. Οικ. 47741/18-06-2014

Απόφαση της Διεύθυνσης Τεχνικού Ελέγχου της Α.Δ.Μ.Θ.